

GRIEKSE TRAGEDIE Hans Kesting speelt nu eens niet de rotzak of nare macho, maar een man die per ongeluk grote fouten maakt. De acteur speelt de tragische koning uit 'Oedipus Rex' als een modern politicus.

interview **Sandra Kooke** foto **Werry Crone**

Als het leven een leugen blijkt

Hij heeft waarschijnlijk met overmacht de verkiezingen gewonnen. Terwijl hij wacht op de definitieve uitslag, waarschijnlijk het punt het hoogtepunt van zijn leven, verdwijnt de bodem onder zijn bestaan. In twee uur wordt duidelijk dat zijn politieke loopbaan, zijn hele leven, op drijsfand is gebaseerd. Wat gebeurt er als hij de waarheid over zichzelf ontdekt?

De Britse regisseur Robert Icke (30) beschreef de val van een politicus op basis van 'Oedipus Rex', de tragedie van de Griekse dichter Sophocles, waarin Oedipus ontdekt dat hij zijn vader heeft gedood en met zijn moeder is getrouwd. Bij Toneelgroep Amsterdam regisseert hij nu zijn eigen tekst.

Verbijstering

Toen Hans Kesting (57) het voor het eerst zag, zat hij op zijn stoel genadeloos. "Een voorstelling bij Toneelgroep Amsterdam, in een regie van Pieter Audi. Met Pierre Bokma als Oedipus. Ik heb ademloos gekeken en geluisterd naar dat verhaal, die thriller. Als toeschou-

"Toen ik het voor het eerst zag, heb ik ademloos gekeken en geluisterd naar dat verhaal, die thriller"

wer ging ik door schrik, verbijstering, medelijden, alles."

Kesting is uitgegroeid uit tot een van de beste acteurs van het land. Bij Toneelgroep Amsterdam speelde hij macho-mannen als Shakespeare's Richard III, advocaat Roy Cohn in 'Angels in America' en Cees Kerckman, de architect die zijn familie terroriseert in 'Ibsen huis'. Machtige, gewetenloze mannen, die Kesting voorzag van een interessant kwetsbaar randje.

Onthullingen

Nu speelt Kesting Oedipus, de politicus op verkiezingsavond. Terwijl hij met zijn vrouw, kinderen en medewerkers wacht op de uitslag, rollen de onthullingen als golven over hem heen: dat auto-ongeluk op zijn achtentiende verjaardag, de dood van de koning; hij is als vondeling van onbekende ouders gevonden en in een bos, zijn vrouw loerste is misbruikt; zijn vader, of nee, zijn pleegvader, is dood. Aan Kesting de taak deze rampen waarheidsgetrouw, zoals hij het noemt, over het voelicht te brengen. "Het zijn wel heel grote gebeurtenissen."

Tijdens een repetitie in de schouwburg in Almere ligt Kesting relaxed op een bank. Oedipus heeft nog geen idee wat hem te wachten staat, hij zoekt

nog even rust voor de gekte van de verkiezingsuitslag los zal breken. Zijn rust slaat over op de toeschouwer, zo waarachtig voelt die. Zijn moeder, zijn vrouw, zijn zoon: ze komen een voor een langs. En steeds is daar de liefdevolle aanraking of omhelzing van de pater familias.

Het is weer eens iets anders om te spelen: geen rotzak, geen nare macho, maar de good guy.

"Ja, maar er zitten ook nare kantjes aan deze man, hoor. Hij is driftig, de emotie kan met hem op de loop gaan. Het inte-

ressante is dat je in deze rol iemand speelt die vanuit totale onwetendheid binnen twee uur tot ongeloflijke ontdekkingen over zichzelf komt. Dat goed spelen is een spannend en moeilijk traject. Deze man lazert zo van zijn piek af. Ik heb een man vermoord, dat blijkt mijn vader. De vrouw op wie ik verliefd was, en zij op mij, dat is mijn moeder. De kinderen die ik heb verwekt, blijken mijn broer en zuster. Ik heb een familie, een leven gebouwd op iets dat er niet blijkt te zijn. Het wrange is dat die man voortdurend zegt hoe belangrijk de liefde is, hoe hij van zijn

moeder houdt, hoe zijn vader en moeder uit liefde een kind kregen. Terwijl dat allemaal niet klopt.

"Het is een man die gaat voor de waarheid. Hij neemt verantwoordelijkheid voor alles wat hem is overkomen, al moet hij zeggen: ik wist het niet. Een goed politiek leider? Dat weet ik niet. Hij realiseert zich dat, hoewel hij niet is veranderd, hij nu een beschadigd man is."

Politici

Robert Icke vertaalde de tragedie uit de

"Ik weet wat ik kan, ik heb wel wat laten zien, maar ieder project is weer een sprong in het duister"

Griekse Oudheid naar het heden. Heeft u politici voor de geest als u het speelt? Halbe Zijlstra bijvoorbeeld, die onlangs ook door een fout uit het verleden in de diepte stortte?

"Nee, ik wil er geen enkele politicus op plakken. Zeker niet Halbe Zijlstra, want die heeft zijn val aan zichzelf te danken. Hij maakte bewust een fout door te liegen over zijn aanwezigheid in Poetins datsja.

U speelt toch wel vaker de sterke leider?

"Ja, maar vanzelfsprekend zijn die rollen nooit. Ik weet wat ik kan, ik heb inmiddels wel wat laten zien, maar ieder project is een sprong in het duister. Het is altijd maar de vraag of het gaat lukken."

Bedacht Robert Icke deze rol vóór of nadat hij u had zien spelen?

"Erna. Hij heeft me eerder in Londen in 'Kings of War' en 'Romeinse tragedies' zien spelen. Toch kun je niet zeggen dat hij de rol voor mij heeft bedacht, hij wilde het stuk met ons ensemble maken. Maar het zal mee hebben gespeeld dat hij graag met me in deze rol wilde werken. Dat is eervol, ja, en legt er ook druk op. Ik heb hem verteld dat ik daar best nerveus over was. Ik kan geen wonderen verrichten, ik doe ook alleen maar mijn best."

Toch kwam het net al overtuigend over.

"Dat ligt ook aan de bereidheid van het publiek om erin te geloven. Je hoopt dat je de mensen zover krijgt. Tegelijkertijd ben ik daar niet echt mee bezig. Het belangrijkste is dat we zelf geloven in wat we staant te doen. Ik weet niet hoe het kan dat twee acteurs moeder en zoon spelen en dat het publiek dat dan gelooft, maar het sleutelingredient is dat wij het naar waarheid spelen. Natuurlijk doe je maar alsof. Maar je probeert zo echt mogelijk te doen alsof."

Oedipus' van Toneelgroep Amsterdam, in bewerking en regie Robert Icke, is te zien in de Stadsschouwburg Amsterdam.